

Informacje dla lekarzy z Polski podejmujących pracę na kontrakt w Niemczech.

Szanowne koleżanki, szanowni koledzy!

Bardzo serdecznie witamy Was w naszym kraju!

Niniejszym chcielibyśmy udostępnić Wam wiele istotnych informacji dotyczących pracy między innymi jako lekarz kontraktowy w niemieckim systemie zdrowotnym.

Jeszcze przed kilkoma laty było to niemożliwe, żeby lekarz pracował w szpitalu w zastępstwie lub z powodu braku personelu, na kontrakt a nie na stałej umowie o pracę. Medycyna była wśród kandydatów na studia bardzo popularna, ilość absolwentów duża, a szpitale dysponowały niewielką ilością wolnych stanowisk. Tę sytuację wykorzystywały placówki służby zdrowia bezwzględnie mniej więcej do końca lat dziewięćdziesiątych proponując kandydatom do pracy bardzo złe warunki i niskie wynagrodzenie. Zawód lekarza, mimo wysokiego statusu społecznego, tracił w krótkim czasie na atrakcyjności. Szczególnie praca w szpitalach i placówkach klinicznych była związana z dużą ilością niepłatnych nadgodzin, obciążonych pracą nocnych dyżurów czy pracą w niedziele i święta. Lekarze poszukiwali alternatywnych form zatrudnienia na przykład lecznictwie otwartym (prywatna praktyka). Wiele koleżanek i kolegów starało się o pracę za granicą – w Stanach Zjednoczonych, w Norwegii, Szwecji, Wielkiej Brytanii i innych krajach. Tam też wyemigrowali na stałe wraz z rodzinami. Niektórzy porzucili pracę lekarza i podjęli działalność jako dziennikarze, menedżerowie, doradcy w administracji lub zarządzaniu bądź w zupełnie innych branżach.

Od około roku dwutysięcznego dokonana się stopniowa zmiana na rynku pracy. Tylko nieliczni absolwenci byli zainteresowani pracą w szpitalach. Oferty pracy w ogłoszeniach powszechnego niemieckiego pisma lekarskiego (Deutsches Ärzteblatt) były coraz liczniejsze. Kliniki i szpitale nie były w stanie obsadzić wolnych stanowisk z braku kandydatów na oferowane stanowiska. Niedobór wykwalifikowanych specjalistów stawał się coraz bardziej dokuczliwy. Mimo tego niekorzystnego rozwoju w systemie zdrowotnym przez wiele lat nie podjęto żadnych środków zaradczych. Ta nowa sytuacja była powodem powstania nowej formy zatrudnienia na kontrakt. Lekarz zatrudniony na kontrakt jest najczęściej specjalistą pracującym samodzielnie na zasadach wolnego zawodu oferując swoje usługi za wynegocjowaną stawkę godzinową. Od kilku lat aktywne są liczne pośrednictwa oferujące pracę na zlecenie. Takie pośrednictwa zarabiają bardzo dobrze na pracy innych!

Jeśli rozważacie zatrudnić się w Niemczech na kontrakt bądź w innej formie umowy o pracę, powinniście obowiązkowo uwzględnić następujące informacje i uwagi:

Opisana forma zatrudnienia jest w Niemczech jeszcze stosunkowo nowa, zatem kontrowersyjna. Lekarze zatrudnieni na stałe często zazdroszczą „wolnym“ kolegom ich niezależności nie znając licznych problemów związanych z taką formą pracy. **Przeciętna stawka godzinowa waha się od 65 do 120 euro w zależności od rodzaju pracy. W niemieckim pogotowiu lekarze pracują za nie mniej niż 30 euro za godzinę.** W przeciwieństwie do kolegów i koleżanek ze stałym angażem pracy, lekarze na kontrakcie muszą uregulować szereg **obowiązkowych opłat, które istotnie, bo aż o 50%, obniżą oczekiwany zysk.** Obok składek ubezpieczeniowych (ubezpieczenie zdrowotne, ub. od odpowiedzialności zawodowej, ub. wypadkowe i inne) dużą część zysku pochłonie podatek (30 do 42%!) jak również wysoka składka rentowa. Pozostałe 50% muszą pokryć nie tylko wysokie koszty utrzymania w Niemczech, ile również muszą stworzyć rezerwę na wypadek choroby lub braku zleceń. Interesem zleceniodawców jest niewątpliwie niska stawka godzinowa. Podjęcie pracy za mniej niż 60 euro za godzinę dewaluuje wartość Waszej fachowości i jest nierentowne!

Praca w Niemczech na kontrakcie kryje również szereg konsekwencji prawnych

W Niemczech rośnie liczba Pacjentów, którzy w wypadku nawet domniemanego błędu lekarskiego otwierają sprawę sądową licząc na wysokie odszkodowanie. Najczęściej oskarżenie skierowane jest bezpośrednio przeciwko lekarzowi i tylko w nielicznych przypadkach przeciwko szpitalowi. Również w tej sytuacji szpital będzie się starał obciążyć lekarza odszkodowaniem. Aby uniknąć roszczeń finansowych, których wysokość może spowodować nawet prywatne bankructwo, a w przypadku niewypłacalności – długotrwałą karę ograniczenia wolności, każdy lekarz musi posiadać odpowiednie **ubezpieczenie od odpowiedzialności zawodowej**. Takie ubezpieczenie jest wymagane przez niemiecką Izbę Lekarską (§21 statutu) Ubezpieczenia takie są coraz droższe (do kilku tysięcy euro na rok) i muszą również być pokryte z własnych środków. Miejsce stałego pobytu poza granicami Niemiec nie chroni przed odpowiedzialnością prawną.

Oprócz ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej podlegacie państwo innym obowiązkom prawno-meldunkowym takim jak zameldowanie w lokalnej izbie lekarskiej, zameldowanie w ubezpieczalni wypadków przy pracy i in. Szereg formalności związanych z podjęciem pracy w Niemczech różni się z pewnością od znanych Wam wymaganiom w Waszym kraju.

W Waszym dobrze pojętym interesie gorąco przestrzegamy Was przed pochopną decyzją podjęcia pracy na niedogodnych warunkach!

Nie sprzedawajcie Waszej fachowości i Waszej pracy za złe wynagrodzenie!

Zasięgajcie dokładnych informacji dotyczących prawnych uwarunkowań zawodu lekarza w Niemczech i niebezpieczeństw związanych z nieadekwatnym ubezpieczeniem od odpowiedzialności zawodowej. Każda specjalność lekarska ma swoje stowarzyszenia naukowe, gdzie możecie państwo otrzymać m. in. informacje dotyczące standardów postępowania. **Nie pozwólcie, aby poprzez fałszywe obietnice, zdegradowano Was do**

pozycji taniej siły roboczej. Nie ufajcie ani szpitalom, ani firmom pośredniczącym. Jedynym powodem ich zaangażowania w Waszej sprawie jest ich dobry zarobek kosztem Waszej ciężkiej pracy. Szukajcie informacji wśród kolegów rodaków, którzy już dłużej pracują w Niemczech. **Poprzez kontakt z naszą niezależną organizacją, a nawet członkostwo w naszym związku, służymy Wam chętnie wszelką poradą, szczególnie w odniesieniu do grożących niebezpieczeństw prawnych w naszym zawodzie.** W razie potrzeby możemy skontaktować Was z koleżankami i kolegami pochodzącymi z Waszego kraju, którzy z ramienia naszego związku podejmą się ustrzec Was przed wyzyskiem i konsekwencjami prawnymi Waszej działalności zawodowej. Z pewnością możecie liczyć też na ich pomoc czy poradę w innych problemach związanych z pobytem w Niemczech.

Odpowiedzi na Wasze pytania lub dalsze informacje otrzymacie państwo od Federalnego Związku Lekarzy Kontraktowych (Bundesverband der Honorarärzte e.V.) pod adresem : info@bv-honoraraerzte.de

Z poważaniem

N. Schäfer, Przewodniczący BV-H e.V.

Tłumaczenie: Dr. Jacek Jablonka